

บทที่ 2

อุปกรณ์และวิธีการดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องเขย่า (shaker) รุ่น G-10 แบบ rotary ของบริษัท New Brunswick Scientific Co., USA.

เครื่องเขย่าควบคุมอุณหภูมิ (Controlled environment incubator shaker) รุ่น G-27 ของบริษัท New Brunswick Scientific Co., USA.

เครื่องบีบหัวใจ (Centrifuge) รุ่น KS-3000P ของบริษัท Kubota , Japan.

เครื่องบีบหัวใจอุณหภูมิคง (Refrigerated Centrifuge) รุ่น JA-14 ของบริษัท Beckman , USA.

เครื่องวัดค่าการดูดกลืนแสง (Spectrophotometer) รุ่น Spectronic 21 ของบริษัท Bausch & Lomb , USA.

เครื่องวัดค่าการดูดกลืนแสงชนิดลำแสงคู่ (Double beam Spectrophotometer) รุ่น 210-5763 ของบริษัท Hitachi , Japan.

เครื่องวัดค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH meter) รุ่น Ø 70 ของบริษัท Beckman, USA.

เครื่องระเหิดแห้ง (Freeze dryer) รุ่น FD-1 ของบริษัท Eyela , Japan.

เครื่องเก็บคำลับส่วน (Fraction collector) รุ่น FRAC-200 ของบริษัท Pharmacia , Sweden.

การคัดเลือก (screening) แบคทีเรียที่สามารถผลิตเอนไซม์เดกน์แทรนเนสจากตัวอย่างน้ำทะเลและคืนสถานภาพชายฝั่งทะเลในประเทศไทย

1.) การคัดแยกโดยใช้อาหารเลี้ยงเชื้อแข็ง (solid medium)

1.1) นำตัวอย่างน้ำทะเล 1 มล. หรือตัวอย่างของดินเล่น 1 กรัม ใส่ลงในหลอดทดลองที่มีน้ำทะเลเที่ยวนึ่งม่า เชื้อแล้ว 9 มล. ผสมให้เข้ากันด้วยเครื่องบีบผสม (vortex mixer) นำไปเจือจางตามลำดับแล้วดูดสารแปรรูปในแต่ละความเข้มข้นมา 0.1 มล. เกลี่ยลงบนอาหารเลี้ยงเชื้อตามสูตรของ Schroder (80) ด้วยแท่งแก้วอิฐที่ห่ำผิวน้ำอาหาร นำไปบ่มที่ 25 องศาเซลเซียส จนเห็นโคลนีของแบคทีเรียที่ชัดเจน จากนั้นแยกโคลนีเดี่ยวมาทำให้บริสุทธิ์บนอาหารเลี้ยงเชื้อแข็ง เอียงชนิดเดิม บ่มไว้จนเห็นโคลนีของแบคทีเรียเจริญเติบโต

1.2) นำแบคทีเรียที่แยกได้บริสุทธิ์แล้วจากข้อ 1.1 มาจุด (spot) ลงบนอาหารเลี้ยงเชื้อวุ่นตามสูตรอาหารเลี้ยงเชื้อในข้อ 1.1 ที่เสริมด้วยเดกน์แทรนลงไป 1.0 % บ่มไว้ท่ออุ่นหมุน 25 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2-3 วัน แล้วนำมารวจสอบความสามารถในการย่อยสลายเดกน์แทรนเนสของแบคทีเรียพันธุ์ต่างๆ โดยการ Heracl ด้วยเวลา 95 % ให้ท่วงบนอาหารเลี้ยงเชื้อแล้วตั้ง ทิ้งไว้เป็นเวลา 24 ชั่วโมงท่ออุ่นหมุนท่อง สังเกตผลด้วยการดูบริเวณใส (clear zone) ที่เกิดขึ้น เนื่องจากการย่อยสลายเดกน์แทรน (โดยปกติเดกน์แทรนเนสจะมีหน่ายกลุ่มศตอันมากกว่า 50 หน่ายขึ้นไป เมื่อทำปฏิกิริยา กับแบลกอยด์ เช่น เอซานอลจะตกรอกก่อนทำให้เห็นเป็นสีขาวขุ่น แต่หากเดกน์แทรนถูกย่อย โดยเดกน์แทรนเนสเป็นหน่ายย่อยเล็กลงแล้วจะไม่ถูกตกรอกก่อนด้วยแบลกอยด์ ทำให้เห็นเป็นบริเวณใสได้)

2.) การเก็บรักษาแบคทีเรียที่ผลิตเอนไซม์เดกน์แทรนเนส

นำแบคทีเรียสายพันธุ์ต่างๆที่คัดเลือกมาจากข้อ 1.2 ที่ให้บริเวณใส ไปจุบบนอาหารเลี้ยงเชื้อแข็งตามสูตรในข้อ 1.2 บ่มท่ออุ่นหมุน 25 องศาเซลเซียส จนเห็นเจริญเติบโตแล้ว เก็บไว้ท่ออุ่นหมุน 4 องศาเซลเซียส จนกว่าจะน้ำมาใช้

3.) การคัดเลือกโดยใช้อาหารเลี้ยงเชื้อแข็ง (solid medium)

นำแบคทีเรียสายพันธุ์ต่างๆที่เก็บรักษาไว้ในข้อ 2 มาทำการทดสอบต่อ โดยใช้อาหารเลี้ยงเชื้อแข็งสูตรเดียวกับที่ใช้ในข้อ 1.2 ในปริมาตร 30 มล. ต่อจานเลี้ยงเชื้อ ทำการจุดเชื้อลงบนอาหารเลี้ยงเชื้อแข็งนี้ และทำเหมือนในข้อ 1.2 จากนั้นวัดขนาดของบริเวณใสที่เกิดขึ้น

4.) การเลี้ยงแบคทีเรียใน hacดแก้วทรงกรวย

4.1) การเตรียมเชื้อตั้งต้น

นำเชื้อที่เก็บไว้ตามที่ได้กล่าวในข้อที่ 2 มาใส่ลงในอาหารเลี้ยงเชื้อที่บรรจุอยู่ใน hacดแก้วทรงกรวยขนาด 250 มล. บ่มบนเครื่องเบ่าแบบ rotary shaker ใช้อัตราเร็ว 200 รอบต่อนาที ท่ออุณหภูมิห้องเป็นเวลา 24 ชั่วโมง

4.2) การเลี้ยงเชื้อ

นำเชื้อตั้งต้นที่เตรียมไว้ในข้อ 4.1 มาใส่ลงในอาหารเลี้ยงเชื้อที่บรรจุอยู่ใน hacดแก้วทรงกรวยเช่นเดียวกับในข้อ 4.1 โดยมีปริมาณเชื้อเริ่มต้นเท่ากับ 0.2 เม็ดวัสดุค่าการคุณลักษณะที่ 560 นาโนเมตร จากนั้นนำไปเบ่าที่ 200 รอบต่อนาที บนเครื่องเบ่าแบบ rotary shaker ท่ออุณหภูมิห้องเป็นเวลา 48 ชั่วโมง เก็บตัวอย่างของอาหารเลี้ยงเชื้อ เหลืออุณหภูมิ 5 นาที ทำการแยกเซลล์ออกจากอาหารเลี้ยงเชื้อโดยวิธีน้ำดับเครื่องบีบแยกตัวความเร็ว 3000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 15 นาที จากนั้นนำส่วนน้ำเลี้ยงเชื้อใส่มาตรวัสดุแยกตัวที่ห้องเย็น ไข่เม็ดเดกซ์แทรนเนสตามวิธีการในข้อ 5

5.) การตรวจสอบแยกตัวของเดกซ์แทรนเนสจากแบคทีเรีย

นำส่วนผสมของปฏิกิริยา (reaction mixture) จำนวน 1 มล. ซึ่งประกอบด้วย 0.7 มล. ของโซเดียมฟอสเฟตบัฟเฟอร์ที่มีความเข้มข้น 0.05 โมลาร์และความเป็นกรด-ค่างเท่ากับ 7.0 และ 0.2 มล. ของสับสเตรต บ่มท่ออุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 5 นาที แล้วจึงเติม 0.1 มล. ของน้ำเลี้ยงเชื้อชั่วขณะการแยกเซลล์ออกไปแล้วจากนั้นผสมให้เข้ากันด้วยเครื่องบีบผสม แล้วนำไปบ่มท่ออุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที เก็บตัวอย่างของส่วนผสมที่เวลา 0 และ 30 นาที ทำการหยุดปฏิกิริยาโดยการต้มในอ่างน้ำเดือด 5 นาที แล้วตรวจหาสารรีดิวช์โดยวิธีการของ Somogyi-Nelson (81,82)

1 หน่วย(BuIt)ของเดกซ์แทรนเนส หมายถึง ปริมาณเอนไซม์ที่ใช้ย่อยสลายเดกซ์แทรน ที่-2000 แล้วได้น้ำตาลรีดิวช์เที่ยงเท่ากันน้ำตาลกลูโคส 1 ไมโครโมลต่อนาที ภายในได้สภาวะที่ทดสอบ

5.1) การเตรียมสับสเตรต

ชั่งเดกซ์แทรน ที่-2000 (Pharmacia, Sweden) 0.625 กรัม นำไปปลาลายในโซเดียมฟอสเฟตบัฟเฟอร์ที่มีความเข้มข้น 0.05 โมลาร์และความเป็นกรด-ค่างเท่ากับ 7.0 และปรับปริมาตรให้เป็น 100 มล. ใน hacดปรับปริมาตร (volumetric flask)

6.) การตรวจเคราะห์ปริมาณน้ำตาลรีดิวช์

นำตัวอย่างที่จะวิเคราะห์ในปริมาณ 1 มล. เติมสารละลายน้ำตาลค่าไลน์ คوبเปอร์รีเอเจนต์ (ภาคผนวก ข) ลงไป 1 มล. ผสมให้เข้ากันแล้วนำไปต้มในอ่างน้ำเดือดเป็นเวลา 15 นาที ทำให้เย็นอย่างรวดเร็ว เติมน้ำสั่นรีเอเจนต์ (ภาคผนวก ข) 1 มล. ผสมให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ที่อุณหภูมิห้องนาน 30 นาที เติมน้ำ 5 มล. ผสมให้เข้ากัน นำไปอ่านค่าการดูดกลืนแสงด้วยเครื่องสเปคโทรโฟโตมิเตอร์ที่ความยาวคลื่น 520 นาโนเมตร หาค่าปริมาณน้ำตาลรีดิวช์จากผลต่างที่เวลาต่างๆ จากกราฟมาตรฐานที่สร้างขึ้นจากน้ำตาลกลูโคสความเบี้ยบัน 0 ถึง 200 "ไมโครกรัมต่อมล.

7.) การตรวจเคราะห์ปริมาณโปรตีน

ใช้วิธีการของ Lowry และคณา (83) นำ 1 มล. ของสารละลายน้ำที่ต้องการจะวิเคราะห์มาเติมสารละลายน้ำ Lowry C (ภาคผนวก ข) 5 มล. ผสมให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ที่อุณหภูมิห้อง 15 นาที เติมสารละลายน้ำ Lowry D 0.5 มล. ผสมให้เข้ากันตั้งทิ้งไว้อีก 30 นาที นำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 660 นาโนเมตร เปรียบเทียบหาค่านของโปรตีนจากการกราฟมาตรฐานที่ใช้ โบทีน ซีรัม อัลบูมิน (Bovine Serum Albumin) ความเบี้ยบัน 0 ถึง 200 "ไมโครกรัมต่อมล.

8.) การตรวจเคราะห์การเจริญของเซลล์

โดยการวัดค่าดูดกลืนแสงด้วยเครื่องสเปคโทรโฟโตมิเตอร์ที่ความยาวคลื่น 560 นาโนเมตร

9.) การเตรียมคอลัมน์ของเซฟารอยส์ 4B (Sephadex 4B)

นำเซฟารอยส์ 4B (Pharmacia, Sweden.) มาล้างด้วยน้ำกลันหลายครั้ง แล้วจึงนำมาแช่ในโซเดียมฟอสเฟตบัฟเฟอร์ที่มีความเบี้ยบัน 0.05 "ไมลาร์และความเป็นกรด-ด่างเท่ากัน 7.0 นาน 24 ชั่วโมง เพื่อให้เซฟารอยส์ 4B อยู่ในสภาพสมดุลย์ จากนั้นจึงบรรจุลงในคอลัมน์ขนาด 2.5×72 ซม. เพื่อให้ได้ความสูง 60 ซม. ผ่านสารละลายน้ำโซเดียมฟอสเฟตบัฟเฟอร์ที่มีความเบี้ยบัน 0.05 "ไมลาร์และความเป็นกรด-ด่างเท่ากัน 7.0 ลิตรในคอลัมน์ประมาณ 2 เท่าของปริมาตรเจล

10.) การเตรียมคอลัมน์ของดีอี-เซลลูโลส (DEAE-Cellulose)

แซดอี-เออี-เซลลูโลส (Sigma, U.S.A) ประมาณ 5 กรัมในน้ำ 500 มล. ปล่อยให้พองตัวเต็มที่แล้วกำจัดส่วนที่เป็นผงละเอียด (fine particle) ออก จากนั้นแช่ในกรดไฮโดรคลอโริกที่มีความเบี้ยบัน 0.1 นอร์มัล พร้อมกับการเป็นเวลา 15 นาที แล้ว

สังห์ด้วยน้ำกัลลุ่นหลายครั้งจนกระทั่งส่วนน้ำใส่มีความเป็นกรด-ค่างเท่ากับ 4 จึงนำมารับความเป็นกรด-ค่างให้เป็นกลางด้วยโซเดียมไฮดรอกไซด์มีความเข้มข้น 0.1 นอร์มัล แล้วล้างด้วยน้ำกัลลุ่นหลายครั้งจนได้ความเป็นกรด-ค่างเท่ากัน 7.0 จากนั้นจึงนำมาแช่ในโซเดียมฟอสเฟตบัฟเฟอร์ที่มีความเข้มข้น 0.01 โมลาร์และความเป็นกรด-ค่างเท่ากัน 7.0 นาน 24 ชั่วโมง

บรรจุด้วยเออี-เซลลูโลสที่เตรียมได้แล้วในคอลัมน์ขนาด 1x21 ซม. เพื่อให้ได้ความสูง 15 ซม. ผ่านสารละลายโซเดียมฟอสเฟตบัฟเฟอร์ที่มีความเข้มข้น 0.01 โมลาร์ และความเป็นกรด-ค่างเท่ากัน 7.0 ลงในคอลัมน์ช้าๆอย่างน้อย 2 เท่าของปริมาตรด้วยเออี-เซลลูโลสในคอลัมน์

11.) การศึกษาสภาวะที่เหมาะสมในการผลิตเอนไซม์เดกน์แทรนเนส

11.1) การหาสูตรอาหารเลี้ยงเชื้อที่เหมาะสม

ทำการเลี้ยงแบคทีเรียสายพันธุ์ Z-10 ตามวิธีในข้อ 4 ในสูตรอาหารต่างๆดังนี้

สูตรอาหารคัดแปลงของ Schroder (ภาคผนวก ก.)

สูตรอาหารของ Yamaguchi (ภาคผนวก ก.)

สูตรอาหารคัดแปลงของ Okami (ภาคผนวก ก.)

ที่เสริมด้วย 1.0% ของเดกน์แทรนนินด์อุดสานกรรม แล้วตรวจสอบแอคติวิตี้ของเดกน์แทรนเนสตามวิธีในข้อ 5

11.2) อุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการผลิตเดกน์แทรนเนส

เลี้ยงแบคทีเรียสายพันธุ์ Z-10 ในอาหารเหลวสูตรของ Yamaguchi ตามวิธีในข้อ 4 แบร์เพาอุณหภูมิที่เลี้ยงเชื้อเป็น 28, 37, 45 และ 50 องศาเซลเซียส ตามลำดับ แล้วตรวจสอบแอคติวิตี้ของเดกน์แทรนเนสตามวิธีในข้อ 5

11.3) ความเป็นกรด-ค่างที่เหมาะสมต่อการผลิตเดกน์แทรนเนส

ทำการเลี้ยงแบคทีเรียสายพันธุ์ Z-10 ในอาหารเหลวสูตรของ Yamaguchi ตามวิธีในข้อ 4 แปรผันความเป็นกรด-ค่างเริ่มต้นตั้งแต่ 3.0 ถึง 11.0 ตรวจสอบแอคติวิตี้ของเดกน์แทรนเนสตามวิธีในข้อ 5

11.4) ผลกระทบของเกลือโซเดียมคลอไรด์ต่อการผลิตเดกน์แทรนเนส

ทำการเลี้ยงแบคทีเรียสายพันธุ์ Z-10 ในอาหารเหลวสูตรของ Yamaguchi ตามวิธีในข้อ 4 แปรผันความเข้มข้นของเกลือโซเดียมคลอไรด์เป็น 0, 1.0, 2.5, 5.0, 10.0, 15.0 และ 20.0% ตามลำดับ ตรวจสอบแอคติวิตี้ของเดกน์แทรนเนสตามวิธีในข้อ 5

11.5) ทำการเลี้ยงแบคทีเรียสายพันธุ์ Z-10 ในอาหารเหลวสูตรของ Yamaguchi ตามวิธีในข้อ 4 ทำการแปรผันแหล่งคาร์บอนที่ใช้ ดังต่อไปนี้ คือ น้ำตาลกลูโคส น้ำตาลฟรุคโตส น้ำตาลกลูโคส น้ำตาลเซลโลไนโตรส น้ำตาลซูครอส แอลฟ่า-เซคลูโลส เม็ด (soluble starch) และเดกซ์แทรนชนิดเกรดอุดถานกรรม (น้ำหนักโมเลกุล 3-50x 10⁶ ของบริษัท Sigma, D-5501) โดยให้มีความเข้มข้น 1.0% แล้วตรวจสอบแอกติวิตี้ของเดกซ์แทรนเนสต์ด้วยวิธีในข้อ 5 และทำการเปลี่ยนเที่ยบทาแอกติวิตี้สัมพัทธ์

11.6) การหาปริมาณของเดกซ์แทรนที่เหมาะสม

ทำการเลี้ยงแบคทีเรียสายพันธุ์ Z-10 ในอาหารเหลวสูตรของ Yamaguchi ตามวิธีในข้อ 4 ที่มีเดกซ์แทรนชนิดเกรดอุดถานกรรม (น้ำหนักโมเลกุล 3-50x10⁶ ของบริษัท Sigma, D-5501) เป็นแหล่งคาร์บอน โดยแปรผันความเข้มข้นเป็น 0.5, 1.0, 1.5 และ 2.0% ตามลำดับ แล้วตรวจสอบแอกติวิตี้ของเดกซ์แทรนเนสต์ด้วยวิธีในข้อ 5

11.7) การหาชนิดของแหล่งในโตรเจน

ทำการเลี้ยงแบคทีเรียสายพันธุ์ Z-10 ในอาหารเหลวสูตรของ Yamaguchi ตามวิธีในข้อ 4 ที่มีการแปรผันแหล่งในโตรเจนต่างๆดังนี้

แหล่งอาหารอินทรีย์ในโตรเจน

พงยีสต์สกัดและ Corn Steep Liquor ความเข้มข้น 0.2, 0.5 และ 1.0% โดยน้ำหนัก

กรดcacามิโนและโพลีเบปโตโน ความเข้มข้น 0.2, 0.5, 1.0, 1.5 และ

2.0% โดยน้ำหนัก

แหล่งอาหารอินทรีย์ในโตรเจน

โปรดัสเชียมในเตอร์แต่ละแอมโมเนียมในเตอร์ ความเข้มข้น 0.1, 0.2 และ 0.3% โดยน้ำหนัก

โซเดียมในเตอร์ ความเข้มข้น 0.1, 0.3, 0.5 และ 1.0% โดยน้ำหนัก

แอมโมเนียมคลอไรด์และแอมโมเนียมชัลเฟต ความเข้มข้น 0.2, 0.5 และ

1.0% โดยน้ำหนัก

ตรวจสอบแอกติวิตี้ของเดกซ์แทรนเนสต์ตามวิธีในข้อ 5

11.8) การหาปริมาณของสารที่เป็นแหล่งในโตรเจน

ทำการเลี้ยงแบคทีเรียสายพันธุ์ Z-10 ในอาหารเหลวสูตรของ Yamaguchi ตามวิธีในข้อ 4 ที่มีกรดcacามิโนเป็นแหล่งในโตรเจน แต่แปรผันความเข้มข้นเป็น 1.0, 1.5, 2.0, 2.5, 3.0, 3.5, 4.0, 4.5 และ 5.0% โดยน้ำหนัก แล้วตรวจสอบแอกติวิตี้ของเดกซ์-

แทนเนสตามวิธีในข้อ 5

11.9) ผลของเกลือแร่ต่อการผลิตเดกซ์แทนเนส

ทำการเลี้ยงแบคทีเรียสายพันธุ์ Z-10 ในอาหารเหลวสูตรของ Yamaguchi ตามวิธีในข้อ 4 ที่มีเดกซ์แทนความเข้มข้น 0.5% เป็นแหล่งคาร์บอน และกรดคากามิในความเข้มข้น 3.5% เป็นแหล่งในโตรเจนและได้มีการแปรผันชนิดและปริมาณของเกลือแร่ดังนี้

ไดโนตัสเซียมไไฮโดรเจนฟอสเฟต ความเข้มข้น 0 ถึง 1.0% โดยน้ำหนัก
โนตัสเซียมไดไฮโดรเจนฟอสเฟต ความเข้มข้น 0 ถึง 1.2% โดยน้ำหนัก
แมกนีเซียมชัลเฟต ความเข้มข้น 0 ถึง 0.05% โดยน้ำหนัก
ทริส-ไฮโดรคลอไรด์ ความเข้มข้น 0 และ 6.0×10^{-3} มิลาร์
แอมโนเนียมชัลเฟต ความเข้มข้น 0 และ 8.0×10^{-3} มิลาร์
แคลเซียมคลอไรด์ ความเข้มข้น 0 และ 2.0×10^{-3} มิลาร์
กรดบอริก ความเข้มข้น 0 และ 3.0×10^{-5} มิลาร์
ไซเดียมโนลิบเดต ความเข้มข้น 0 และ 2.0×10^{-6} มิลาร์
แมกนีสิคโลไรด์ ความเข้มข้น 0 และ 2.0×10^{-6} มิลาร์
ซิงค์ชัลเฟต ความเข้มข้น 0 และ 1.7×10^{-8} มิลาร์
คอปเปอร์ชัลเฟต ความเข้มข้น 0 และ 1.6×10^{-9} มิลาร์
โคบอลท์คลอไรด์ ความเข้มข้น 0 และ 4.2×10^{-9} มิลาร์
แล้วตรวจสอบแอคติวิตี้ของเดกซ์แทนเนสตามวิธีในข้อ 5

11.10) ผลของผงสกัดยีสต์ต่อการผลิตเดกซ์แทนเนส

ทำการเลี้ยงแบคทีเรียสายพันธุ์ Z-10 ในอาหารเหลวสูตรข้างต้น โดยแปรผันความเข้มข้นของผงสกัดยีสต์เป็น 0 ถึง 0.05% โดยน้ำหนัก ตรวจสอบแอคติวิตี้ของเดกซ์แทนเนสตามวิธีในข้อ 5

11.11) ผลการซักนำการสร้างเยื่อไนเม็ม์เดกซ์แทนเนสโดยเดกซ์แทน

ทำการเลี้ยงแบคทีเรียสายพันธุ์ Z-10 ในอาหารเหลวสูตรข้างต้นที่ได้ปรับปรุงแล้ว แต่เปลี่ยนแหล่งคาร์บอนจากเดกซ์แทนเป็นน้ำตาลกลูโคสที่มีความเข้มข้น 2.0% จนเข้าสู่ช่วง late log phase จากนั้นเติมเดกซ์แทนลงไปให้มีความเข้มข้น 0.25% ตรวจสอบแอคติวิตี้ของเดกซ์แทนเนสตามวิธีในข้อ 5

12.) การทำเออนไซม์ให้ปริสทีบังส่วน

12.1) การตอกตะกอนด้วยแอมโมเนียมชัลเฟต

นำส่วนน้ำใส่ที่ได้จากการเลี้ยงแบคทีเรียสายพันธุ์ Z-10 มาตรวจสอบแอคติวิตี้ของเดกน์แทรนเนสตามวิธีการในข้อ 5 วัดปริมาตรไว้ เติมผงแอมโมเนียมชัลเฟตที่บีบลด-อีกดลงไปช้าๆ พร้อมทั้งการเบาๆ คลอดเวลา ท่ออุณหภูมิ 4 องศาเซลเซียส จนได้ความเข้มข้นสุดท้ายเป็นร้อยละ 70 ถึง 80 การเบาๆ คลอดอีก 3 ถึง 4 ชั่วโมง จากนั้นนำไปบีบ เหวี่ยงด้วยความเร็ว 10,000 รอบต่อนาที ท่ออุณหภูมิ 4 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที นำตอกตะกอนที่ได้ไปล้างใน 0.05 โมลาร์ของฟอสเฟตบัฟเฟอร์ที่มีความเป็นกรด-ด่างเท่ากับ 7.0 โดยใช้น้ำฟเฟอร์ให้น้อยที่สุด นำมาตรวจสอบแอคติวิตี้ของเดกน์แทรนเนสที่เหลืออยู่เปรียบเทียบกับแอคติวิตี้ของเดกน์แทรนเนสก่อนตอกตะกอนตามวิธีในข้อ 5

12.2) การทำคอลัมน์โครมาโตกราฟี

ก.) การทำโครมาโตกราฟีบนเซฟารอยด์ 4B (Sephadex G-4B) โดยนำเออนไซม์ที่ได้จากข้อ 12.1 มาผ่านลงในคอลัมน์ของเซฟารอยด์ 4B (ขนาด 2.5x60 ซม.) และทำการซะเอา โปรตีนออกตัวยอัตราเร็ว 30 มล. ต่อชั่วโมง เก็บสารละลายที่ออกมากจากคอลัมน์ลำดับส่วนละ 3 มล. นำมาวัดปริมาณโปรตีนโดยคุ่ค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 280 นาโนเมตรและตรวจหาแอคติวิตี้ของเออนไซม์เดกน์แทรนเนสตามวิธีในข้อ 5

ข.) การทำโครมาโตกราฟีบนดีอี-เซลลูโลส (DEAE-Cellulose) โดยนำเออนไซม์ที่ได้จากข้อ ก. มาทำให้เข้มข้นด้วยการระเหิดแห้ง แล้วจึงนำมาผ่านคอลัมน์ของดีอี-เซลลูโลส (ขนาด 1x21 ซม.) ทำการซะเอา โปรตีนอ่อนๆ ออกตัวสารละลาย 0.01 โมลาร์ ฟอสเฟต บัฟเฟอร์ ที่ความเป็นกรด-ด่างเท่ากับ 7.0 ตัวยอัตราเร็ว 15 มล. ต่อชั่วโมง จากนั้นจึงฉีดล้างคอลัมน์ด้วยเกรเดียนท์เส้นตรง (linear gradient) ของเกลือโซเดียมคลอไรด์ที่ความเข้มข้น 0-300 มิลลิโมลาร์ ใน 0.01 โมลาร์ ฟอสเฟต บัฟเฟอร์ เก็บสารละลายที่ออกมากจากคอลัมน์ลำดับส่วนละ 3 มล. นำมาวัดปริมาณโปรตีนโดยคุ่ค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 280 นาโนเมตร และนำมาตรวจหาแอคติวิตี้ของเออนไซม์เดกน์แทรนเนสตามวิธีในข้อ 5

13.) การศึกษาคุณสมบัติของเออนไซม์เดกน์แทรนเนส

13.1) ความเป็นกรด-ด่างที่เหมาะสมกับการทำงานของเออนไซม์

นำเออนไซม์ในสารผสมของปฏิกริยาที่ความเป็นกรด-ด่างในช่วงด่างๆ โดยการประเมินความเป็นกรด-ด่างของบัฟเฟอร์ชนิดต่างๆ ที่ความเข้มข้น 0.05 โมลาร์ ดังนี้

ชีตรด-ฟอสเฟต บัฟเฟอร์

ที่มีความเป็นกรด-ด่างเท่ากับ 4.0-7.0

ฟอสเฟต บัฟเฟอร์

ที่มีความเป็นกรด-ด่างเท่ากับ 6.0-8.0

ทริส-(ไฮดรอกซีมีเทน)

ที่มีความเป็นกรด-ค่างเท่ากัน 7.5-9.0

อะมิโนเมทีน บัฟเฟอร์

ที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที ในการตรวจสอบแอกติวิตี้ของ เดกซ์แทรนเนสตามวิธีในข้อ 5 และหาแอกติวิตี้สัมพัทธ์เทียบกับที่สภาวะมาตรฐาน คือ ที่ พอสเฟตบัฟเฟอร์มีความเป็นกรด-ค่างเท่ากัน 7.0

13.2) ความเสถียรของ เอนไซม์ต่อความเป็นกรดค่าง

บ่ม เอนไซม์ที่เจือจาง ในบัฟเฟอร์ความเข้มข้น 0.05 มิลลาร์และความเป็นกรด-ค่างดังนี้ คือ

ชิเตรต-ฟอสเพต บัฟเฟอร์

ที่มีความเป็นกรด-ค่างเท่ากัน 4.0-7.0

ฟอสเพต บัฟเฟอร์

ที่มีความเป็นกรด-ค่างเท่ากัน 6.0-8.0

ทริส-(ไฮดรอกซีมีเทน)

ที่มีความเป็นกรด-ค่างเท่ากัน 7.5-9.0

อะมิโนเมทีน บัฟเฟอร์

เป็นเวลา 30 นาที แล้วจึงนำไปตรวจสอบแอกติวิตี้ของเดกซ์แทรนเนสตามวิธี ในข้อ 5 และหาแอกติวิตี้สัมพัทธ์เทียบกับที่สภาวะมาตรฐาน เช่นเดียวกับข้อ 13.1

13.3) อุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการทำงานของ เอนไซม์

บ่ม เอนไซม์ในสารทดสอบของปฏิกิริยาในอ่างน้ำที่ปรับอุณหภูมิเป็น 30, 37, 45, 55, 60 และ 70 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที ในการตรวจสอบแอกติวิตี้ของเดกซ์แทรนเนสตามวิธีในข้อ 5 และหาแอกติวิตี้สัมพัทธ์เทียบกับที่สภาวะมาตรฐาน คือ ที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส

13.4) ความเสถียรของ เอนไซม์ต่ออุณหภูมิ

บ่ม เอนไซม์ที่เจือจาง ใน 0.05 มิลลาร์ พอสเฟตบัฟเฟอร์ที่มีความเป็นกรด-ค่างเท่ากัน 7.0 ที่อุณหภูมิ 30, 37, 45, 55, 60 และ 70 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที แล้วจึงนำ เอนไซม์มาตรวจสอบแอกติวิตี้ของเดกซ์แทรนเนสตามวิธีในข้อ 5 และหาแอกติวิตี้สัมพัทธ์เทียบกับที่อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส

13.5) ความเข้มข้นของ เกลือโซเดียมคลอไรด์ต่อการทำงานของ เอนไซม์

บ่ม เอนไซม์ในสารทดสอบของปฏิกิริยาที่มี 0.05 มิลลาร์ของฟอสเฟตบัฟเฟอร์ที่มีความเป็นกรด-ค่างเท่ากัน 7.0 และเกลือโซเดียมคลอไรด์ความเข้มข้น 0, 1.0, 2.5, 5.0, 10.0 และ 20.0% ที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที ในการตรวจสอบแอกติวิตี้ของเดกซ์แทรนเนสตามวิธีในข้อ 5 และหาแอกติวิตี้สัมพัทธ์เทียบกับที่สภาวะ

มาตรฐาน คือ ที่ความเข้มข้นเกลือโซเดียมคลอไรด์เท่ากับ 0%

13.6) ความเสถียรของ เอน ไนม์ต่อความเข้มข้นของ เกลือโซเดียมคลอไรด์

บ่ม เอน ไนม์ที่เจือจางใน 0.05 มิลาร์ ของ พอสเฟตบัฟเฟอร์ที่มีความเป็นกรด-ค่าง เท่ากับ 7.0 ซึ่งมี เกลือโซเดียมคลอไรด์ความเข้มข้น 0, 1.0, 2.5, 5.0, 10.0 และ 20.0% ที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที แล้วจึงนำเอน ไนม์มาตรวจ สอนและคิดวิธีของ เด็กนักเรียน เนสตามวิธีในข้อ 5 และหาแอกติวิตี้สัมพัทธ์ เทียบกับสภาวะไม่มี เกลือโซเดียมคลอไรด์

13.7) ความเข้มข้นของบัฟเฟอร์ที่เหมาะสมต่อการทำงานของ เอน ไนม์

บ่ม เอน ไนม์ในสารผสมของปฏิกิริยาที่มี พอสเฟตบัฟเฟอร์ที่มีความเป็นกรด-ค่าง เท่ากับ 7.0 และมีความเข้มข้นต่างๆ กัน ตั้งแต่ 0 ถึง 0.5 มิลาร์ ที่อุณหภูมิ 55 องศา-เซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที ในการตรวจสอนและคิดวิธีของ เด็กนักเรียน เนสตามวิธีในข้อ 5 และหาแอกติวิตี้สัมพัทธ์ เทียบกับสภาวะที่ใช้บัฟเฟอร์ความเข้มข้น 0.05 มิลาร์

13.8) ความเสถียรของ เอน ไนม์ต่อความเข้มข้นของบัฟเฟอร์

บ่ม เอน ไนม์ที่เจือจางใน พอสเฟตบัฟเฟอร์ที่มีความเป็นกรดค่างเท่ากับ 7.0 และ ความเข้มข้นตั้งแต่ 0 ถึง 0.5 มิลาร์ ที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที แล้วจึงนำเอน ไนม์มาตรวจสอนและคิดวิธีของ เด็กนักเรียน เนสตามวิธีในข้อ 5 และหาแอกติวิตี้สัมพัทธ์ เทียบกับสภาวะที่ใช้บัฟเฟอร์ความเข้มข้น 0.2 มิลาร์

13.9) การศึกษานิคและปริมาณของ เกลือแร่รวมทั้งสารบางชนิดที่มีผลต่อการทำงานของ เอน ไนม์

บ่ม เอน ไนม์ที่เจือจาง ในสารผสมของปฏิกิริยาที่มี เกลือแร่และสารที่ใช้ทดสอบเชิงมี ความเข้มข้น 0 ถึง 15 มิลลิมิลาร์ ที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที ในการตรวจสอนและคิดวิธีของ เด็กนักเรียน เนสตามวิธีการ ในข้อ 5 สำหรับ เกลือแร่และสารที่ จะใช้ทดสอบมีดังนี้

ชีสเตอิน, ชีสเตอิน-ไฮโดรคลอไรด์, ethylenediaminetetraacetic acid disodium salt (EDTA), dithiothreiol (DTT), แมกนีเซียมบัลฟ็อก, แมกนีเซียม-คลอไรด์, แมกนีสิคโลไรด์, แคลเซียมไฮดรอกไซด์, คอปเปอร์ชัลฟ็อก, คอปเปอร์คลอไรด์, โคบลัทคลอไรด์, เมอคิริคคลอไรด์, นิเกลคลอไรด์, วิنجค์คลอไรด์, เพอริคคลอไรด์, เพอร์ฟัลฟ็อก, โพดัลสเซียมคลอไรด์, ไดโนดัลสเซียมไฮโดรเจนฟอสเฟต

และหาแอกติวิตี้สัมพัทธ์ เทียบกับที่สภาวะมาตรฐาน เมื่อไม่เติมสารเหล่านี้ลงไป

13.10) ความสามารถในการย่อยสลายสารประกอบน้ำตาลบางชนิดของ เอน ไนม์

บ่มเอ็นไซม์ที่เจือจางใน 0.05 มิลลิลิตรของฟอสเพตบีฟ เฟอร์ที่มีความเป็นกรด-ด่างเท่ากัน 7.0 กับสับสเตรตชนิดต่างๆที่มีความเข้มข้น 0.625 % ท่ออุณหภูมิ 55 องศา-เซลเซียส เมื่อเวลา 30 นาที ทำการตรวจสอบน้ำตาลรีดีว่าที่ที่เกิดจากการย่อยสลายตามวิธีในข้อ 5 สับสเตรตที่ใช้มีดังนี้ เดกซ์ทริน, แป้ง, แอลฟ่า-เซลลูโลส, ไซแลน, อะไโนโลส, เชฟาเดกซ์ จี-100, คาร์บอเนทิลเซลลูโลส, เดกซ์แทรน ที-70, เดกซ์แทรนคุณภาพอุดหนาร์ม น้ำหนักโมเลกุล 17,200, 153,000, 487,000 และ $5-40 \times 10^6$ ⁶

13.11) การตรวจสอบน้ำตาลของน้ำตาลที่เกิดจากการย่อยสลายเดกซ์แทรน

บ่มเอ็นไซม์ที่เจือจางกับสับสเตรตที่สภาวะมาตรฐานเป็นเวลา 0 ถึง 120 นาที กึ่งตัวอย่างที่เวลาต่างๆกัน แล้วนำไปต้มในน้ำเดือด 5 นาที แล้วนำไปวิเคราะห์น้ำตาลที่เกิดขึ้นด้วยโคโรมาโตกرافีบนกระดาษกรอง Whatman No.1 แบบ ascending เปรียบเทียบกับสารละลายมาตรฐานของกลูโคส ไอโอมอลโตส และไอโอมอลโตไทรโอดิสที่ความเข้มข้น 1 มิลลิกรัมต่อมล. ตัวอย่างละ 5 ไมโครลิตร บรรจุในภาชนะที่มีด้ามสารละลายผสมของ n-propanol ต่อ น้ำในอัตราส่วน 70 ต่อ 30 เมื่อสารละลายซึมถังตำแหน่งใกล้ขอบมากที่สุดแล้วนำกระดาษกรองน้ำออกมาทำให้แห้ง และทำให้เกิดสีโดยวิธี อัลคาไลซิลเวอร์ในเตรต (84) (ภาคผนวก ข)

13.12) การหาค่า Km ของเอ็นไซม์

บ่มเอ็นไซม์ที่อยู่ในรูปกึ่งบริสุทธิ์ที่ผ่านการตัดตะกอนด้วยแอมโมเนียมชัลเฟต รวมทั้งผ่านคอลัมน์ของ เชฟาโรส 4B (Sephadex 4B) และ ดีอี.เออี-เซลลูโลส (DEAE-cellulose) แล้วความเข้มข้น 0.334 หน่วยต่อมล. บ่มกับเดกซ์แทรน T-2000 ที่ความเข้มข้น 0 ถึง 5.0 M. ในสภาวะมาตรฐาน ตรวจสอบแยกตัวตนของเดกซ์แทรน เนสท์เวลาต่างๆ แล้วนำผลที่ได้มาเขียนให้อยู่ในรูปไลน์วีเวอร์-เบริก (Lineweaver-Burk Plot)

14.) การตรวจสอบสกุลของเชื้อแบคทีเรีย Z-10

ศึกษาลักษณะทางสัณฐานวิทยา (Morphological characteristics)

ลักษณะทางสรีริวิทยา (Physiological characteristics) และลักษณะการเจริญ (Culture characteristics) ในอาหารเลี้ยงเชื้อชนิดต่างๆเพื่อเป็นแนวทางในการจัดจำแนกเชื้อตามหนังสือ Bergey's Manual of Determinative Bacteriology (85)

14.1 ลักษณะการเจริญของแบคทีเรีย นำแบคทีเรียที่เจริญอาหารเลี้ยงเชื้อ nutrient agar, nutrient agar slant และ nutrient broth (ภาคผนวก ก.)

มากิษมารูปร่าง ขนาด สี ความโปรดิ่งใส่หรือความทึบแสงของโคโลนี ลักษณะของโคโลนีนั้น หรือในอาหารเลี้ยงเชื้อ

14.2 ลักษณะทางสัณฐานวิทยา

การติดสีแกรม ใช้แบคทีเรียที่เจริญบนอาหารเลี้ยงเชื้อ nutrient agar เป็นเวลา 48 ชั่วโมงมาข้อมูลสีแกรม

การติดสี acid-fast ใช้แบคทีเรียที่เลี้ยงในอาหารเลี้ยงเชื้อ nutrient broth ที่มีอายุ 2-3 วันมากระจายบนแผ่นสไลด์ที่สะอาด ทึบไว้ให้แห้ง หยดสี Ziehl Nelson's carbol fuchsin ให้รวมบริเวณที่กระจายไว้ วนไฟอ่อนๆ ได้แผ่นสไลด์ พอกให้มีควันระเหยออกมาน้ำเงินน้อย เป็นเวลา 5 นาที ค่อยๆ เติมสีลงไปอย่างให้สีแห้ง นำไปล้างน้ำ และล้างลือออกด้วย acid alcohol แล้วล้างน้ำอีกครั้ง ข้อมูล methylene blue 5-10 นาที ล้างและซับน้ำให้แห้ง นำไปดูต่อกล้องจุลทรรศน์ ถ้าเซลล์ติดสีแดง แสดงว่า เชื้อนี้เป็นเชื้อที่ทนต่อกรด หรือ เป็น acid-fast และถ้าเซลล์ติดสีฟ้า แสดงว่า เชื้อเป็น non acid-fast

การข้อมูลสีเออนโคสปอร์ นำแบคทีเรียที่เลี้ยงในอาหารเลี้ยงเชื้อ nutrient broth มีอายุ 7 วัน มากระจายบนแผ่นสไลด์ที่สะอาด ทึบไว้ให้แห้งที่อุณหภูมิห้อง หยดสารละลายสี malachite green เข้มข้น 5 เปอร์เซ็นต์ (ภาคผนวก ข.) ให้ความร้อนโดยใช้ไอน้ำเดือดเป็นเวลา 5 นาที ระวังอย่าให้สีแห้ง ทึบไว้ให้เย็น ล้างน้ำและข้อมูลสี safanin (ภาคผนวก ข.) เป็นเวลา 30 วินาที ล้างน้ำแล้วซับให้แห้ง นำไปส่องดูด้วยกล้องจุลทรรศน์ กำลังขยาย 1000 เท่า สปอร์จะติดสีเขียว ส่วนเซลล์จะติดสีแดง

การเคลื่อนที่ นำแบคทีเรียมาปลูกแบบบีกตรอง (stab inoculation) ลงในอาหารเลี้ยงเชื้อ SIM (ภาคผนวก ก.) ถ้าเชื้อเจริญออกนอกรอยที่ปลูก เชื้อแสดงว่า เชื้อเคลื่อนที่ได้

14.3 ลักษณะทางสรีรวิทยาและชีวเคมี

นำแบคทีเรียที่เจริญบนอาหารเลี้ยงเชื้อ nutrient agar ลงกระหั่นมีอายุ 48 ชั่วโมง มาทำการทดสอบปฏิกิริยาทางชีวเคมี

การสร้างเออนไซม์คัตเตส หยดสารละลายไไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ที่มีความเข้มข้น 3% (ภาคผนวก ข.) ลงบนโคโลนีของแบคทีเรีย ถ้ามีฟองอากาศเกิดขึ้นแสดงว่าให้ผลเป็นมาก แต่ถ้าไม่มีฟองอากาศเกิดขึ้นให้ผลเป็นลบ

การสร้างเออนไซม์ออกไซเดส นำกระดาษกรอง whatman No. 1 ที่มีสารละลาย tetramethyl paraphenylenediamine dihydrochloride ที่มีความเข้มข้น 1% (ภาคผนวก ข.) พอกหมวด นำมาวางบนอาหารเลี้ยงเชื้อที่สะอาด ใช้เข็มเขี่ยเชื้อแตะ

เชื่อมาปีดลงบนกระดาษกรองตั้งกล่าว สังเกตดูการเปลี่ยนแปลงใน 1 นาที ถ้ามีสีม่วงเกิดขึ้นตามรอบขึ้ด แสดงว่าแบคทีเรียนมีเอนไซม์ออกซิเดส

การสร้างเอนไซม์ยูริเอส ทำการปลูกเชื้อแบคทีเรียลงในอาหารเหลวเรีย (ภาชนะ ก.) สังเกตการเปลี่ยนแปลงสีของฟินอลเรดในอาหารซึ่งจะเปลี่ยนจากสีเหลืองส้มเป็นชมพู แสดงว่า แบคทีเรียสามารถสร้างเอนไซม์ยูริเอสอยู่เรียแล้ว ได้แอมโมเนียทำให้อาหารมีสภาพเป็นค้าง บันทึกผลเป็นวง ถ้าไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงบันทึกผลเป็นลุ่น

การรีดิวชันเตอร์ ทำการปลูกเชื้อแบคทีเรียลงในอาหารเลี้ยงเชือเหลว

tryptic nitrate medium (ภาชนะ ก.) ตรวจผลโดยใช้สารละลายทดสอบในไตรที่ชิงประกายด้วยสารละลาย ก. และสารละลาย ข. (ภาชนะ ข.) โดยหยดสารละลายตั้งกล่างวนนิดละ 5 หยด ตามลำดับ เบื้องต้นให้ผสมกัน ถ้าอาหารเลี้ยงเชือมีสีแดง แสดงว่า ในเตรททุกรีดิวชันเป็นในไตรที่ บันทึกผลเป็นวง ถ้าไม่เกิดสีแดงให้เติมผงสังกะสีลงไปเล็กน้อย ถ้าเกิดสีแดง แสดงว่า ในเตรททุกรีดิวชันด้วยผงสังกะสีให้ผลเป็นลุ่บทั้งริม ถ้าไม่มีสีแดงเกิดขึ้น บันทึกผลเป็นวง เพราะในเตรททุกเปลี่ยนเป็นในไตรท์โดยแบคทีเรีย และในไตรท์ถูกเปลี่ยนเป็นกาซในไตรเจนในที่สุด

การสร้างอินโคล ทำการปลูกแบคทีเรียในอาหารเลี้ยงเชือเหลว SIM (ภาชนะ ก.) ตรวจหาสารอินโคลที่เกิดขึ้นโดยใช้สารละลายโโคแวก (Kovac's reagent) (ภาชนะ ข.) โดยหยดสารละลายโโคแวก 2-3 หยด ลงในหลอดทดสอบที่ใช้เลี้ยงเชือเบื้องต้น ตั้งทิ้งไว้ประมาณ 10 นาที ถ้าเกิดสีแดงลุกยอดอยู่บนผิวน้ำอาหารเลี้ยงเชือ แสดงว่าแบคทีเรียนมีความสามารถในสร้างอินโคล ได้ บันทึกผลเป็นวง

การสร้างไทร็อเจนชัลไฟร์ ทำการปลูกแบคทีเรียแบบปั๊กตรงลงในอาหารเลี้ยงเชือ triple sugar iron agar (ภาชนะ ก.) นำไปนึ่งท่ออุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2-5 วัน ถ้าอาหารเปลี่ยนเป็นสีดำ บันทึกผลเป็นวง

การทดสอบเมธิลเรด ทำการปลูกแบคทีเรียในอาหารเลี้ยงเชือเหลว MR-VP (ภาชนะ ก.) เป็นเวลา 2-3 วัน โดยแบ่งอาหารมาประมาณ 2-3 มล. แล้วเติมสารละลายเมธิลเรด (ภาชนะ ข.) ลงไป 2-3 หยด ถ้าเกิดสีแดงในอาหารให้บันทึกผลเป็นวง ถ้าเกิดสีเหลืองในอาหารบันทึกผลเป็นลุ่น

การทดสอบเมธิลคาร์บินอล (Voges-Proskauer test) ทำการปลูกแบคทีเรียลงในอาหารเลี้ยงเชือเหลว MR-VP (ภาชนะ ก.) เป็นเวลา 2-3 วัน โดยแบ่งอาหารมาประมาณ 2-3 มล. เติมน้ำยาทดสอบสารละลาย ก. และสารละลาย ข. (ภาชนะ ข.) ลงไปอย่างละ 2-3 หยด ถ้าอาหารที่สีชมพูเกิดขึ้นภายใน 10 นาที บันทึกผลเป็นวง ส่วนหลอดที่ไม่เกิดสีชมพูให้ตั้งทิ้งไว้เพื่อคุณภาพภายใน 24 ชั่วโมง ถ้าไม่เกิดสีชมพูขึ้น บันทึกผลเป็นลุ่น

การทดสอบการย่อยแป้ง ทำการปลูกแบคทีเรียแบบจุด ลงบนอาหารเลี้ยงเชือที่ใช้

ทดสอบการย่อยแบ่ง (ภาคผนวก ก.) ในงานเพาะเชื้อ เป็นเวลา 2-3 วัน ตรวจดูการย่อยแบ่งโดยรดสารละลายไอโอดีน (ภาคผนวก ข.) ให้ทั่วงานเพาะเชื้อ ถ้าเกิดบริเวณไส้รอมโคโลนี แสดงว่าแบคทีเรียสามารถสร้างเอนไซม์ย่อยแบ่งได้ บันทึกผลเป็นวง

การทดสอบการใช้ชีเตรต ทำการปลูกเชื้อแบคทีเรียและปลูกแบบปั๊กทรงลงบน

อาหารเลี้ยงเชื้อแบ่ง simmon citrate agar slant (ภาคผนวก ก.) เป็นเวลา 2-3 วัน ตรวจดูว่าสีของอาหารเปลี่ยนสีหรือไม่ ถ้าเปลี่ยนเป็นสีน้ำเงิน แสดงว่า เชื้อสามารถใช้ชีเตรตได้

การทดสอบการผลิตแอมโมเนีย ทำการปลูกแบคทีเรียในอาหารเลี้ยงเชื้อเหลว

nutrient broth (ภาคผนวก ก.) เป็นเวลา 2-3 วัน หยด Nessler's reagent (ภาคผนวก ข.) ลงในอาหารเลี้ยงเชื้อ 2 มล. ถ้ามีแอมโมเนียจะมีสีเหลืองเกิดขึ้น

การทดสอบความสามารถในการใช้คาร์บอโนไฮเดรต ปลูกแบคทีเรียลงในอาหาร

เลี้ยงเชื้อ phenol red agar base (ภาคผนวก ก.) คาร์บอโนไฮเดรตที่ใช้ทดสอบ ได้แก่ กลูโคส ไซโอลส์ แมนโนส framnos และโคลส ซูโครส มอลโคลส และแมนนิโคลโดยเติมลงใน 1 เบอร์เซ็นต์ สังเกตการสร้างกรด ถ้าแบคทีเรียใช้คาร์บอโนไฮเดรตได้จะสร้างกรดขึ้นมาทำให้อาหารเลี้ยงเชื้อที่มีฟิล์มโอลิสติกเปลี่ยนสี จากสีแดงเป็นสีเหลือง